

Vzgoja za mir v multikulturnem šolskem okolju

S. M. Karin Kuttner, SSND, Avstrija-Italija, Distrikt Bavarske province

Smo izobraževalna ustanova Šolskih sester de Notre Dame v enem najrevnejših okrožij našega mesta. Na področju Dunaja in izven smo poznani po vzgoji za mir. Dovzetni smo za otroke in mlade vseh kultur, jezikov in religij. Približno 1.400 otrok in mladih, v starosti od 3 do 20 let predstavlja okrog 40 jezikov ter 20 religij in veroizpovedi.

Kaj pomeni vzgoja za mir v povezavi z narodnimi, mednarodnimi in socialnimi konflikti in napetostmi? V zgradbi so naše stene okrašene s trakovi miru, z besedo »mir«, napisano v jezikih dijakov. Samo to pa ne naredi miru, čeprav je to jasno znamenje našega poslanstva. Naša zaveza je, da vidimo različnost kot bogastvo. Dobrodošel si, ne glede nato, od kod prihajaš in kdo si! Pri nas je cenjen vsak.

☺-PAX-PACE-PAIX-BARIS-

Od kod prihajaš?

Napetosti in priložnosti za konflikt so vedno navzoče, toda za nas so to prilike, da se učimo skupaj. Oblikujemo programe in projekte, da rušimo predsodke in podpiramo mirno sobivanje. Pod motom »gradi mir« vodimo program »bodi kolega«. V tem programu starejši dijaki spremljajo mlajše kot kolegi in jih podpirajo med obdobjem uvajanja. Tu je izredno pomembno, da se naučimo, da smo vsi istega stanu. Programi uvajanja v meditacijo in tečajji nenasilja so se izkazali kot uspešni. Delujemo po zamisli Haim Omer-ja **Nova avtoriteta**. Učenje religije poteka tako v veroizpovedi dijakov kot tudi pri medverskem pouku. Na koncu šolskega leta predamo *Fries Peace Award* (nagrada za mir) za posebne socialne dosežke. Delavnice za medkulturno učenje, kot je »Dan različnosti jezikov in kultur«, doprinesejo k mirnemu sožitju in pisani raznolikosti. Vzgoja za mir je skupna pot učencev in učiteljev.

Spreminjajoče težnje izobraževanja v Afriki

S. Lucy Waigwa, SSND, Gambija, Afriška provinca

Tema mednarodnega dneva izobraževanja 2023 je »vlagati v ljudi, postaviti izobraževanje na prvo mesto«. Kot Šolske sestre de Notre Dame v Afriki, mnoge od nas delujemo v izobraževalnih ustanovah, kjer se počasi izvajajo spremembe.

Te spremembe pomenijo, da odgovorimo na velike težnje v Afriki: podnebne spremembe, digitalizacija in urbanizacija. Te spremembe pospešujemo z našo molitveno podporo, pa tudi z našo poklicno strokovnostjo v različnih poslanstvih.

Tu je nekaj primerov spreminjajočih teženj v izobraževanju. V Keniji se učni načrt, ki temelji na sposobnostih, osredotoča na posredovanje praktičnih spretnosti učencem z izkoriščanjem njihovih ključnih sposobnosti.

Digitalna pismenost je ena od sedmih glavnih sposobnosti. Zaradi pomanjkanja učbenikov, ki ga spremljajo visoki stroški, se je ta vrzel začela zapolnjevati s tehnologijo.

V Gani mnogo učencev uporablja aplikacijo za učenje, ki se imenuje uLesson, s katero obnovijo osnovne predmete. Namen te aplikacije je, da nudi visoko kvalitetno, dosegljivo in dostopno izobraževanje za vse Afričane. Zlahka ga prenesemo na telefon ali prenosnik.

V Gambiji so formalno izobraževanje in športi visoko naglašeni vidiki. Ideja je, da bi prelomili z okorelostjo prevelikega poudarjanja teorije v izobraževanju. Mnogi učenci, ki se spopadajo v formalnem izobraževanju, uspevajo v športu, odkar je v šolskem učnem načrtu zadosten čas namenjen temu. Zavedajoč se znamenj časa, še naprej »usposabljam ljudi, da razvijejo do polnosti svoje sposobnosti.« (*Poslane ste, K 22*)

Gradimo mir in zagovarjamo dostojanstva življenja

S. Leticia Antonello, SSND, Brazilija, provinca Latinska Amerika in Karibi

Vojne, pandemije, potresi, zlorabe, rasizem in lakota ogrožajo mir in človekovo dostojanstvo. Globalno ali lokalno, kjerkoli je življenje ogroženo, prizadene bolečina drugih mene in me žene k dejavnosti, saj me navdihuje Jezus Kristus, ki je prišel, da bi vsi imeli življenje in ga imeli v izobilju.

Skupne bralne aktivnosti za ustvarjanje gledališke igre.

celostni človeški razvoj preko izpobraževalnih delavnic in športa za 180 otrok in odraščajočih. Otroci dobijo uravnoteženo prehrano pri socialno-kulturnem društvu Matere Terezije Jezusove. Naša bolečina je, da so ob koncu tedna ali počitnicah mnogi žalostni, ker ne bodo imeli ničesar za jesti ali domač prostor, kjer bi lahko ostali. Ganljiva pričevanja iz šole ali drugih krajev, kjer so vključeni naši otroci in odraščajoči, nam kažejo, kako so različni v svojem načinu mišljenja in delovanja – predvsem spoštljivi, hvaležni in prijazni. Takšna poročila nas opogumijo, da gremo naprej in nas napolnijo z upanjem. Vedno moramo sejati, saj sad bo prišel v času, ki ga določi Bog.

Naša zaveza je, da nadaljujemo s sejanjem semen, ki preoblikujejo in se pogreznemo v socialno realnost, ki je izmaličena zaradi različnih pokvarjenosti in znamenj smrti. »Ne moremo si zadati ideala svetosti, ki bi prezrl krivice tega sveta, kjer nekateri proslavljajo, na veliko zapravljajo in uživajo v porabništvu, medtem, ko drugi gledajo le od zunaj, živijo in umrejo pa v revščini.« (*Veselite in radujte se, 101*). Kot je ugotovil Betinho, brazilski aktivist: »*Lakoti se mudi.*« In jaz bi rekla: »Mudi se zagovarjanju dostojanstva življenja, mudi se izgraditi mir, mudi se skrbeti za naš planet, ker smo na nek način vsi mi na svetu v agoniji. Pojdimo naprej s pogledom, uprtim v tistega, ki je naše Upanje in Mir.

Že 30 let se v Elisa Maria, na predmestju São Paula, Brazilija, me SSND posvečamo programom za mlade in odrasle, ko odgovarjamo na klic k graditvi miru in zagovarjamo dostojanstvo življenja sredi skrajne revščine in nasilja. Večina družin so migranti iz severnih in severovzhodnih regij Brazilije. Ko prispejo, se soočajo z nezaposlenostjo, brezdomstvom, lahkim dostopom do mamil in prostitucije. To rani mir in dostojanstvo družinskega življenja in uničuje njihove sanje po boljšem življenju.

Prednost dajemo dobrodošlici, poslušanju in sobivanju. Vsak dan nudimo priložnosti za

Delavnice za izdelavo berimbau za ples capoeira.

60. obletnica *Pacem in Terris* (Mir na zemlji)

S. Marinez Capra, SSND, mednarodna koordinatorica mreže Shalom

Pred šestdesetimi leti, aprila 1963, je papež Janez XXIII napisal okrožnico [*Pacem in Terris*](#) (Mir na zemlji) da bi nagovoril svet, ki je bil zapleten v hladno vojno. Berlinski zid je bil zgrajen in kriza v Kubi je prestrašila milijone ljudi, ko so začeli zelo množiti jedrsko orožje. Pomembne teme *Pacem in Terris* so odnosi med ljudmi, med občani in narodnimi oblastmi, med državami in prebivalci ter med državami v mednarodni skupnosti. Okrožnica predstavlja pravice in dolžnosti na vseh teh področjih. *Pacem in Terris* je tlakovala pot za močno zavezo za katoliško Cerkev in verske organizacije, da promovirajo človekove pravice, pravičnost, gradnjo miru in mirne rešitve konfliktov. Tudi za SSND je to temeljni dokument za ustanovitev mreže Shalom in za naše stalno delo, da gradimo kulturo miru »ki temelji na resnici, je zgrajena na pravičnosti, se hrani in navdihuje z ljubeznijo in prinaša sadove pod okriljem miru.« (*Pacem in Terris*)

Ko beremo *Pacem in Terris*, je to tako realno, kot bi slišali njen zvon, ki nas kliče k miru v našem ranjenem svetu. Lahko vidimo povezavo med krikom po miru v *Pacem in Terris* in zadnjima dvema okrožnicama. Okrožnica papeža Frančiška iz leta 2015 [*Laudato Si'*](#), o skrbi za skupni dom, planet zemljo, je namenjena »vsakemu človeka, ki prebiva na tem planetu« (LS 3) in poziva h globalnemu dialogu, kako bomo oblikovali prihodnost našega planeta z našimi vsakdanjimi držami, dejavnostmi in odločitvami. Okrožnica leta 2020 [*Fratelli Tutti*](#) (Vsi smo bratje) o bratstvu in socialnem prijateljstvu pa »nam pomaga razumeti, kako spoznati, ceniti in ljubiti vsakega človeka, ne glede na telesno bližino, ne glede na kraj, kjer se je rodil ali prebiva.« (FT 1) Lahko bi se vprašali, kako vidimo *Pacem in Terris* uresničen v naši svetovni stvarnosti? Kako bi lahko povezali *Pacem in Terris* z *Laudato Si'* in *Fratelli Tutti*? Na kakšen način so si podobni ali se dopolnjujejo? Kako so navdihnili poslanstvo SSND? Kako nas opogumljajo na naši poti, da bi bile preroške priče vesoljnega občestva?

Razpad ali preboj?

Beatriz Martínez-García, SSND predstavnik ZN-NGO, New York, ZDA

Septembra 2021 je António Guterres, generalni sekretar Združenih narodov, objavil poročilo Naša skupna agenda, [*Our Common Agenda*](#) ki so ga države članice zahtevale septembra 2020. Naša skupna agenda odraža vizijo gospoda Guterresa za naslednjih 25 let delovanja Združenih narodov. Agenda opredeljuje izzive in ponuja priporočila za pospešitev izvajanja obstoječih mednarodnih sporazumov, zlasti Agende 2030 za socialni razvoj in cilje trajnostnega razvoja.

Menim, da naslednja izjava gospoda Guterresa povzema 86 strani dolg dokument in njegov poziv vsemu človeštvu, naj se odloči za skupno dobro in nikogar ne pusti zadaj: »Odločitve, ki jih sprejmemo ali ne sprejmemo danes, lahko povzročijo zlom ali preboj v bolj zeleno, boljšo in varnejšo prihodnost. Izbira je naša.« Katere odločitve moramo sprejeti kot SSND, da bomo nadaljevale svojo zavezanost gradnji bolj zelene, boljše in varnejše prihodnosti?

Sodelovanje SSND v Komisiji za status žensk (CSW)

S. Beatriz Martinez-Garcia, SSND, predstavnica ZN-NGO, New York, ZDA

Vsako leto smo v tem glasilu poročali o sodelovanju SSND v Komisiji za status žensk (CSW), katere naloga je prizadevanje za enakost spolov ter krepitev vloge žensk in deklet.

Svetovna zdravstvena organizacija je 11. marca 2020 razglasila kovid-19 za pandemijo. Zaradi globalne negotovosti, ki jo je povzročila pandemija, je komisija iskala načine za nadaljevanje svojega mandata z izkoriščanjem digitalne tehnologije.

Leta 2020 je bila konferenca CSW64 do nadaljnjega prekinjena. Delegacije SSND iz Nemčije, Hondurasa in ZDA žal niso mogle sodelovati. Leta 2021 je bila konferenca CSW65 virtualna. Sodelovalo je 13 sester in laičnih učiteljev iz Gane, Kenije, Nigerije in ZDA, vključno z

enim učiteljem in tremi učenci iz Preparatory School St.Katarine Drexel v New Orleansu, ki so sodelovali prek spleta. Leta 2022 je bil CSW66 hibridni, SSND pa je sodeloval z globalnima partnerjema: Tekoče vode in Pravična koalicija redovnikov. Z njimi so predstavili razmislek ob svetovnem dnevu voda. Na srečo je bil letos CSW67 spet v živo. Sodelovale so tri sestre, učenci in učitelji iz Akademije svetih angelov v Demarestu, New Jersey, ZDA, in Notre Dame Preparatory School v Towsonu, Maryland, ZDA.

Od leta 2007 so bili dijaki in učitelji naših šol povabljeni k osebni sodelovanju v tej komisiji, v zadnjem času pa tudi na spletu. Iz njihovih pričevanj vemo, da je bila ta konferenca pozitivna učna izkušnja in motivacija za nadaljnje delo za enakost spolov ter opolnomočenje žensk in deklet.

Onesnaženje z plastiko

S. Beatriz Martinez-Garcia, SSND, predstavnica ZN-NGO, New York, ZDA

Presenečena sem bila, ko sem na spletni strani programa ZN za okolje prebrala: »Vsako minuto se v naš ocean odvrže toliko plastike, kot jo odvrže en tovornjak smeti.« Zdi se, kot da plastika prevzema naš planet. Z vami želim deliti zgodbo, ki prikazuje dve plati plastične zadrege.

To je zgodba o osebi, ki je pred tremi meseci začela zdravljenje z dializo trikrat na dan šest dni na teden. Njegovi otroci to izvajajo na njegovem domu. Vsak mesec prejmejo medicinske pripomočke. Vsak teden tovornjak za smeti odpelje veliko plastično vrečo, polno odpadnega materiala, ki se uporablja pri zdravljenju. Ko so jo prvič videli, so pomislili: »Toliko plastike! Vsekakor dializa opravi delo, ki ga ledvice ne morejo več opraviti za njihovega sorodnika, kaj pa naš planet? Kam gre vsa ta plastika? V oceane? Kako dolgo traja, da razpade? Kako lahko preprečimo takšno onesnaževanje s plastiko in hkrati rešimo življenja?«

Okoljska skupščina ZN je 22. marca 2022 sprejela resolucijo Konec onesnaževanja s plastiko: Na poti k mednarodnemu pravno zavezujočemu orodju. Upam, da bo ta resolucija odgovorila na zgornja vprašanja in utrla pot k mednarodnemu pravno zavezujočemu orodju za odpravo svetovnega onesnaževanja s plastiko, tudi v morskem okolju. Kaj boste do takrat storili za preprečevanje onesnaževanja s plastiko?

Shalom/ZN-NGO poročila so publikacija Šolskih sester de Notre Dame
via della Stazione Aurelia 95 00165 Roma · tel. +39.06.6652.01 fax: +39.06.6652.0234.